

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

7 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 1251

07-12-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

ക്ഷീര വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സർക്കാർ പദ്ധതികൾ

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p>ശ്രീ. കെ.എം.സച്ചിൻദേവ്</p>	<p>ശ്രീമതി ജെ ചിഞ്ചുറാണി (മൃഗസംരക്ഷണ-ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) ക്ഷീര വികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സർക്കാർ എന്തെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നതെന്ന് അറിയിക്കാമോ; ഓരോ പദ്ധതിയുടെയും വിശദാംശം അറിയിക്കാമോ?</p>	<p>(എ) ക്ഷീരവികസന വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷം നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളും, അവയുടെ വിശദാംശങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ഗ്രാമീണ വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉപദേശക സർവ്വീസസും 2. തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി വികസന പദ്ധതികൾ 3. മിൽക്ക് ഷെഡ് വികസന പദ്ധതി 4. ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായം 5. ഗുണനിയന്ത്രണ ലാബുകളുടെ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ 6. കാലിത്തീറ്റ ധനസഹായ പദ്ധതി 7. ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധിയ്ക്ക് ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയ്ക്കായുള്ള ധനസഹായം 8. ബ്രഹ്മഗിരി വികസന സൊസൈറ്റിയ്ക്കുള്ള ധനസഹായം 9. വയനാട് - ക്ഷീരവികസനത്തിനുള്ള പ്രത്യേക പാക്കേജ് 10. കേരളാ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് മിൽക്ക് മാർക്കറ്റിംഗ് ഫെഡറേഷനുള്ള ധനസഹായം 11. കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഡയറി മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സെന്റർ <p><u>1. ഗ്രാമീണ വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉപദേശക സർവ്വീസസും</u></p> <p>ക്ഷീരമേഖലയിലെ വിവിധ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ച് കർഷകരെ ബോധവാന്മാരാക്കുന്നതിനായി കർഷക</p>

സമ്പർക്ക പരിപാടികൾ, ജില്ലാ/ബ്ലോക്ക്/സംസ്ഥാന ക്ഷീരകർഷക സംഗമങ്ങൾ, സംസ്ഥാനത്തിനകത്തും, പുറത്തും ഈ മേഖലയിലുള്ള വിവിധ സംരംഭങ്ങളിൽ പഠനസന്ദർശനം, സെമിനാറുകൾ, ശില്പശാലകൾ, പരിശീലനങ്ങൾ, സ്കൂളുകളിൽ ഡയറി ക്ലബ്ബുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ, മികച്ച ക്ഷീരകർഷകർക്ക് അവാർഡ്, മാധ്യമ അവാർഡ്, ക്ഷീരകർഷകർക്കുണ്ടാകുന്ന അപ്രതീക്ഷിത നഷ്ടങ്ങൾക്ക് അടിയന്തിര ധനസഹായം, ക്ഷീരവികസന ഓഫീസുകളിൽ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ഡെമോൺസ്ട്രേഷൻ ക്ലാസ്സുകൾ സംഘടിപ്പിക്കൽ, ക്ഷീരപരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേന ക്ഷീരകർഷകർക്കും, ക്ഷീരസംഘം ജീവനക്കാർക്കും പരിശീലന പരിപാടികൾ എന്നിവയാണ് ഈ പദ്ധതിയിലെ പ്രധാന ഘടകങ്ങൾ. ഇവ കൂടാതെ ഇ-ഗവേണൻസ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും, പുതിയ ക്ഷീരവികസന യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും, തുക വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ക്ഷീരപരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം, ആലപ്പുഴ പട്ടണക്കാടുള്ള പാലുല്പന്ന നിർമ്മാണ പരിശീലനകേന്ദ്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം എന്നിവയ്ക്കും ഈ പദ്ധതിയിൽ നിന്നും സഹായം നൽകിവരുന്നു. ഈ ശീർഷകത്തിൽ 2022-23 വർഷം 595.00 ലക്ഷം രൂപ ഈ പദ്ധതിയുടെ വിവിധ ഘടക പദ്ധതികൾക്കായി വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

2. തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി വികസന പദ്ധതികൾ

അയൽ സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് കേരളത്തിലെ ക്ഷീരമേഖലയിൽ ഉല്പാദന ചെലവ് കൂടുന്നതിനുള്ള പ്രധാന കാരണം തീറ്റപ്പുല്ലിന്റെ ദുർലഭ്യമാണ്. സംസ്ഥാനത്തുള്ള 13.42 ലക്ഷം കന്നുകാലികൾക്ക് ആവശ്യമായ പരപ്പാഹാരം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് 114.07 ലക്ഷം കി.ഗ്രാം. പരപ്പാഹാരം പ്രതിദിനം ആവശ്യമാണ്. ഇതിലേയ്ക്കായി 134.2 ലക്ഷം മെ.ടൺ പച്ചപ്പുല്ല് പ്രതിവർഷം ആവശ്യമാണ്. ഇത് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് 1.62 ലക്ഷം ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് പുൽകൃഷി ആവശ്യമാണ്. നടപ്പു സാമ്പത്തികവർഷം 2231 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്തുകൂടെ പദ്ധതി വ്യാപിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. 15000-ത്തോളം ക്ഷീരകർഷകർക്ക് പുൽകൃഷി വ്യാപന പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം ലഭിക്കും. 3.56 ലക്ഷം മെ.ടൺ പച്ചപ്പുല്ല് അധികമായി ഉല്പാദിപ്പിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി തീറ്റപ്പുൽകൃഷി നടപ്പാക്കുന്നതിന് ധനസഹായം, ചോളംകൃഷിയ്ക്ക് ധനസഹായം, വൃക്ഷവിളകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള

ധനസഹായം, ജില്ല/സംസ്ഥാനം ഫോഡർ ദിനാലോഷ പരിപാടികൾ, തീറ്റപ്പുൽകൃഷി യന്ത്രവൽക്കരണത്തിനുള്ള ധനസഹായം, തീറ്റപ്പുൽകൃഷിയ്ക്ക് ജലസേചനസൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തൽ, ഹൈഡ്രോപോണിക് ഫോഡർ ഉൽപാദനത്തിന് ആവശ്യമായ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങൾ കർഷകർക്ക് ലഭ്യമാക്കുക, വലിയതുറയിൽ സ്റ്റേറ്റ് ഫോഡർ ഫാമിന്റെയും പരിശീലനകേന്ദ്രത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനം, ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് (സംഘം/എസ്.എച്ച്.ജി/മറ്റ് രജിസ്റ്റേർഡ് ഗ്രൂപ്പുകൾ) യൂണിറ്റുകൾ മുഖേനയുള്ള തീറ്റപ്പുൽകൃഷിയും വിപണനവും, ക്ഷീരസഹകരണസംഘങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ക്ഷീരോല്പാദകരുടെ കൂട്ടായ്മയായ വിവിധ ഗ്രൂപ്പുകൾ രൂപീകരിച്ച് പൊതു-സ്വകാര്യ-വ്യക്തിഗത മേഖലയിലുള്ള തരിശുഭൂമികളിലും, ഉപയോഗശൂന്യമായ സ്ഥലങ്ങളിലും, വാണിജ്യടിസ്ഥാനത്തിൽ തീറ്റപ്പുൽകൃഷി വ്യാപകമാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി എന്നിവ നടപ്പിലാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

പദ്ധതി നടത്തിപ്പുചെലവുകൾ, ഡോക്യുമെന്റേഷൻ എന്നിവയ്ക്കായി **760 ലക്ഷം** രൂപയാണ് ഈ പദ്ധതിയ്ക്ക് 2022-23 വർഷം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നത്.

3.മിൽക്ക് ഷെഡ് വികസന പദ്ധതി

2022-23 വർഷത്തേക്ക് 4028 ലക്ഷം രൂപ (MSDP Revenue Head: 3309.95 ലക്ഷം രൂപ+ MSDP Capital Head: 718.05 ലക്ഷം രൂപ) പദ്ധതിയ്ക്കായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ക്ഷീരോല്പാദന മേഖലയിലേയ്ക്ക് കൂടുതൽ കർഷകരെയും, സംരംഭകരെയും സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളെയും കൊണ്ടുവരിക, സംസ്ഥാനത്തെ, പാലുല്പാദനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തമാക്കുക എന്നീ ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് ടി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി താഴെപ്പറയുന്ന ഘടകങ്ങളാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഡെയറി യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻ ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുക, കർഷകർക്ക് കുറവയന്ത്രം വിതരണം, അവശ്യാധിഷ്ഠിത ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കൽ, കാലിതൊഴുത്ത് നിർമ്മാണത്തിനുള്ള ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കൽ എന്നിവയ്ക്ക് പുറമേ ഈ പദ്ധതിയുടെ വിജയകരമായ നടത്തിപ്പിന് വിമൻ ക്യാറ്ററിൽ കെയർ വർക്കർമാരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുക, കുട്ടനാട്

താലൂക്കിൽ പ്രളയ ദുരന്ത സാധ്യതയേറിയ പഞ്ചായത്തുകളിൽ എലിവേറ്റഡ് കാറ്റിൽ ഷെഡ് നിർമ്മാണം (350 ലക്ഷം രൂപ) പാലുത്പാദന സാധ്യത കൂടുതലുള്ള ഇടുക്കി ജില്ലയായി പ്രത്യേക പദ്ധതി എന്നിവയും പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുന്നു. MSDP പദ്ധതിയിലൂടെ 5182 കറവപ്പശുക്കളെയും 550 കിടാരികളെയും പുതുതായി സംസ്ഥാനത്ത് കൊണ്ടുവരുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിടുന്നു. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 20 ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശങ്ങളിൽ 1000 ലക്ഷം രൂപ പദ്ധതി തുക ചെലവഴിച്ച് ക്ഷീരഗ്രാമം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. വ്യക്തികൾ/JLG/SHG എന്നിവർ മുഖാന്തിരം കിടാരി പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 90 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

നൂതന പദ്ധതികളായ അതിദരിദ്രർക്കുള്ള പുനരധിവാസ പദ്ധതി (133.56 ലക്ഷം രൂപ, ക്ഷീരസഹകരണ സംഘങ്ങൾ മുഖേന Herd quarantine cum Trading Centre (60 ലക്ഷം രൂപ), Interest Subvention Programme (50 ലക്ഷം രൂപ), DCS linked Special Performance Booster Programme (125.87 ലക്ഷം രൂപ), ഫാമുകളുടെ യന്ത്രവൽക്കരണത്തിനും ആധുനിക വൽക്കരണത്തിനുമായി ലോൺ എടുത്ത പലിശയ്ക്ക് ഇളവ് നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി (Interest Subvention Scheme) (50 ലക്ഷം രൂപ) എന്നിവയും MSDP പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 2022-23 സാമ്പത്തികവർഷം നടപ്പിലാക്കുന്നു.

4. ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായം

പ്രാഥമിക ക്ഷീര സഹകരണസംഘങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനും ആധുനികവൽക്കരണത്തിനാണ് ഈ ശീർഷകത്തിൽ നിന്നും തുക ചെലവഴിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 28.57 കോടി രൂപ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് പാലിന് ഇൻസെന്റീവ് നൽകുന്നതിന് മാറ്റി വച്ചിട്ടുണ്ട്. സംഘങ്ങളുടെ പാൽ സംഭരണ സംവിധാനം ആധുനികവൽക്കരിക്കൽ, ക്ഷീരസംഘങ്ങളിൽ പാൽ സംസ്കരണത്തിനു വേണ്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യം ഒരുക്കൽ, ഏറ്റവും മികച്ച ക്ഷീരസഹകരണ സംഘത്തിന് ഡോക്ടർ വർഗ്ഗീസ് കര്യൻ അവാർഡ്, ക്ഷീരസംഘങ്ങൾക്ക് സ്വന്തമായി സ്ഥലം വാങ്ങുന്നതിന് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി, ക്ഷീരസംഘങ്ങളുടെ

പ്രവർത്തനം ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും സുതാര്യമാക്കുന്നതിനും യൂണിഫൈഡ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ പദ്ധതി, കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി, ക്ഷീരസഹകരണ സംഘങ്ങളിൽ ഫാർമർ ഫെസിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ, ഹൈജീനിക് മിൽക്ക് കളക്ഷൻ റൂം, കാലിത്തീറ്റ ഗോഡൗണുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി, മിൽക്ക് റൂട്ട് അസിസ്റ്റൻസ് പദ്ധതി, കോർപ്പസ് ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ചുള്ള സംഘങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. 2022-23 സാമ്പത്തികവർഷം ക്ഷീരസംഘങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണത്തിനായി **3498 ലക്ഷം** രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

5. ഗുണനിയന്ത്രണ ലാബുകളുടെ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ

സംസ്ഥാനത്ത് ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയും വിപണനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന പാലിന്റെയും പാലുല്പന്നങ്ങളുടെയും, കാലിത്തീറ്റയുടെയും ഗുണനിലവാരനിയന്ത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റവും ഊർജ്ജിതമാക്കേണ്ട കാലഘട്ടമാണിത്. സംസ്ഥാനത്തെ 14 ജില്ലകളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജില്ലാതല ഗുണനിലവാര നിയന്ത്രണ ലബോറട്ടറികളുടെ പ്രവർത്തനം കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമാക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി തുക താഴെ പറയുന്ന ഇനങ്ങൾക്കായി ചെലവഴിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

ഗുണനിയന്ത്രണ ലാബുകളിലേയ്ക്ക് പാൽ പരിശോധനാ ഉപകരണങ്ങളും രാസവസ്തുക്കളും വാങ്ങുന്നതിന്.

ഉത്സവകാല പ്രത്യേകപാൽ പരിശോധന സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന്

ഉപകരണങ്ങളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുന്നതിനും വാർഷിക അറ്റകുറ്റ കരാറിന്റെ ചെലവു വഹിക്കുന്നതിനും

നിലവിലുള്ള ലാബുകളുടെ ശാക്തീകരണം, പരിശോധനച്ചെലവുകൾ - നിർവ്വഹിക്കൽ

സംസ്ഥാനത്തെ സ്ഥിരം ചെക്ക്പോസ്റ്റുകളിൽ (മീനാക്ഷിപുരം, ആര്യങ്കാവ്, പാറശാല) പാൽ/ പാലുല്പന്ന പരിശോധന സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക, ലാബിന്റെ പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്തുക

വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് പ്രത്യേക ഗുണനിലവാര നിർണ്ണയം/ഐ.എസ്.ഒ വിഷയങ്ങളിൽ പരിശീലന പരിപാടികൾ.

സ്റ്റേറ്റ് ഡെയറി ലാബിന്റെ നവീകരണം/
ആധുനികവൽക്കരണം തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക്
വേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ, രാസവസ്തുക്കൾ എന്നിവ
വാങ്ങുക.

കാസർഗോഡ്, കോട്ടയം, പാലക്കാട് ജില്ലകളിൽ
റീജിയണൽ ഡെയറി ലാബ് - നവീകരണം/
ആധുനികവൽക്കരണം

കർഷകർക്ക് ശുദ്ധമായ പാലുല്പാദനത്തിന്
ആവശ്യമായ ഹൈജീൻ കിറ്റ് നൽകുക

കർഷകർ ശുദ്ധമായ പാൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനായി
ഫാം ഹൈജീൻ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള
ധനസഹായം

ഗുണനിയന്ത്രണ ലാബുകളുടെ
ശാക്തീകരണത്തിനായി 400 ലക്ഷം രൂപയാണ് ഈ
സാമ്പത്തികവർഷം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നത്.

6. കാലിത്തീറ്റ ധനസഹായ പദ്ധതി

കന്നുകുട്ടി ദത്തടുകൾ പദ്ധതി, കന്നുകാലികൾക്ക്
ധാതുലവണ മിശ്രിതം, വിറ്റാമിൻ സപ്ലിമെന്റ് എന്നിവ
വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി,
ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ മുഖാന്തിരം സബ്സിഡി നിരക്കിൽ
പച്ചപ്പുൽ/വൈക്കോൽ വിതരണ പദ്ധതി എന്നിവ
നടപ്പിലാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

പ്രസ്തുത പദ്ധതിക്കായി 2022-23 ൽ **500 ലക്ഷം** രൂപ
അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

**7. ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധിയ്ക്ക് ഇൻഷുറൻസ്
പരിരക്ഷയ്ക്കായുള്ള ധനസഹായം**

ക്ഷീരകർഷകരുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക ഉന്നമനം
ഉറപ്പാക്കുക, ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ഒരു കൈത്താങ്ങായി
പ്രവർത്തിക്കുക, കൂടുതൽ യുവജനങ്ങളെ ഈ
മേഖലയിലേക്ക് ആകർഷിക്കുക എന്നീ
ലക്ഷ്യങ്ങളോടെയാണ് ക്ഷീരകർഷക ക്ഷേമനിധി
ബോർഡ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ക്ഷേമനിധിയുടെ
ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയ്ക്കായുള്ള ധനസഹായം
നൽകുന്നതിനായി 25 ലക്ഷം രൂപ ബജറ്റിൽ
വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ക്ഷേമനിധി അംഗങ്ങളായ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ഇൻഷുറൻസിനും, മറ്റു ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമാണ് ഈ തുക വിനിയോഗിക്കുന്നത്.

8. ബ്രഹ്മഗിരി വികസന സൊസൈറ്റിയുടെ ധനസഹായം

ക്ഷീരവികസന വകുപ്പിന്റെ ധനസഹായത്തോടെ വിവിധ പദ്ധതികൾ വയനാട് ബ്രഹ്മഗിരി ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റിയിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

ബ്രഹ്മഗിരി ട്രെയിനിംഗ് സെന്റർ, മോഡൽ ഫാം, പോത്തുകുട്ടി റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്, സാമൂഹ്യസംഘങ്ങൾക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്, മലബാർ മീറ്റ് വികസന പദ്ധതി, ഡ്രൈറൈൻഡറിംഗ് പ്ലാന്റ്, കിടാരി പാർക്ക് എന്നിങ്ങനെ വിവിധ വികസനോന്മുഖ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. 50 ലക്ഷം രൂപ ഈ പദ്ധതിയ്ക്കായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

9. വയനാട് - ക്ഷീരവികസനത്തിനുള്ള പ്രത്യേക പാക്കേജ്

വയനാട് ജില്ലയിലെ സമഗ്ര ക്ഷീരവികസനം ലക്ഷ്യമാക്കി 25 ലക്ഷം രൂപ സർക്കാർ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം, അവശ്യമായിട്ടുള്ള ധനസഹായം, ധാതുലവണ മിശ്രിതം വാങ്ങുന്നതിന് ധനസഹായം, പരിശീലന പരിപാടികൾ, ഡോക്യുമെന്റേഷൻ എന്നിവയാണ് വയനാട് പാക്കേജിലെ ഘടകപദ്ധതികൾ.

10. കേരളാ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് മിൽക്ക് മാർക്കറ്റിംഗ് ഫെഡറേഷനുള്ള ധനസഹായം

ഈ വർഷം 750 ലക്ഷം രൂപ ഇതിനായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

11. കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ഡയറി മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സെന്ററിന്റെ തുടർ

പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 50 ലക്ഷം രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.